K. rea vähemaid töid. Neist nimetame tsensori poolt mitmeti kärbitud, kuid ometi terviku muljet jätvat uurimust »Eesti Aleksandrikool« (EÜS-i album IV, 1899), kirikuloolist kujutust XVIII sajandist »Mag. Johann Christoph Lohmanni kohtuasi« (EÜS-i album V, 1900), ülevaadet Tartu ülikooli ajaloost »Kodumaa ülikool« (EÜS-i album VII, 1902), andmeid kirikukatsumiste protokollidest ohverdamiste üle vanadel kabelipaikadel, ja tähtpäevadel: »Mõnda vanadest usukommetest Liivimaal Rootsi valitsuse ajal« (Sirvilauad 1903, lk. 9—20). Selle ajajärgu viimase suurema tööna esineb tsensori pliiatsit tundasaanud kirjutis »Vene-õigeusk Läänemeremaadel« (Post. 1905, nr. nr. 140—144, 153—164, 169, 171—182), mis kokkuvõttes ilmus »Sirvilaudades« (1906, lk. 66—82), pealkirjaga »Kuidas Vene-õigeusk meie maale tuli«. Aa. 1912—18 ilmuvad K.-lt »Eesti Kirjanduses« mõned arvustused ja tagasivaated »Eesti Kirjanduse Seltsi asutamise lugu« (1915); »Eesti Kirjandus teise aastakümne algul« (1916); »Villem Reimani mälestuseks« (1917); »Eesti Kirj. Selts 1907—1917« (1918/1919). 1920. a. toob päevavalgele mitu huvitavat ajalootunnistust Laiuse kiriku arhiivist: »Rahvakooli olud Lõuna-Eestis teisel vabaduse aastakümnel« (E. Kirj. 1920, nr. 1—4), »Rahvakooli olud Tartu ja Võru maakonnas 1839. a.« (*ibid.*, nr. 7—8) ja »Inimeste müümine Laiusel 18. a.-s. lõpul« (*ibid.*, nr 9—10). Erilist mõju näib avaldanud olevat K.-u ajaloolisele produktsioonile asumine Tartu ja sellega võimaldatud tööjõu koondamine teaduslikule tegevusele. Mõne a. jooksul valmib nüüd kogukam tema monograafilistest teostest, eriraamatuna ilmunud »Eesti Üliõpilaste Seltsi Ajalugu I. 1870—1905« (Tartus, 1925), mis 250 lk.-l põhjalikult ja kainelt valgustab EÜS-i kroonikate, protokollide ja kirjakogu ainetel üht huvitavamat ajajärku eesti intelligentsi arenemisloost. Üksikutest laialipillatud materjalidest sünnivad väärtuslikud kokkuvõtted: »Laiuse kihelkonna vanemast ajaloost« (Ajalool. Ajakiri 1923, nr. 4); »Haridusolude arenemine« koguteoses »Eesti I. Tartumaa« (1925), lk. 96—122; Laiuse, Torma ja Äksi kihelkonna kirjeldustes osad »Ajalugu« (samas teoses lk. 242—47, 466—69, 528—30); koguteoses »Eesti II Võrumaa« (1926) »Haridusolude arenemine« lk. 114—39. Samatüübiliste tööde hulka kuuluvad ka mitmed suurt vaeva ja iseseisvat uurimistööd nõudnud artiklid Eesti Biograafilises Leksikonis eesti kiriku- ja kultuuritegelaste kohta. »Villem Reimani ajaloolasena« hindab K. Ajalool. Ajakirjas 1924, nr. 1.

Ajaloolis-kirjanduslikust huvist on K. ühes töötanud meie ajalugu ja teadust harrastavates ühingutes ja ettevõtetes. 1907. a. peale on ta Eesti Kirjanduse Seltsi asemikkude kogu ja ajalootoimkonna liige; 1907—14 seltsi abiesimeheks, 1914—21 V. Reimani tagasiastumise järel esimeheks olnud; 1917. a. arvates »Eesti Kirjanduse« toimkonna liige; Ülikooli väljaande „*Acta et Commentationes*" toimkonna juhataja algusest peale (1920—); Akadeemilise Ajaloo-Seltsi juhatuse liige (1925—); Ajaloolise Ajakirja toimetuse liige (1926—); E. Biograafilise Leksikoni toim. liige. — Ka politika elusse on K. ajutiselt ulatunud, olles 1919. a. kristliku rahvaerakonna poolt Asutava Kogu liige, kellena Eesti iseseisvuse manifestile lõppredaktsiooni andnud. 1917—20 Tartu maakonna nõukogu liige ja lühikest aega 1917 selle esimees.

Isikl. saadud teated; K.-u akt. Tartu ülik. arhiivis; Post. 1924, nr. 304; Pvl. 1920, nr. 234; Post. album, lk. 188; H. B. Rahamägi, Eesti ev. Lut. usu vaba rahvakirik vabas Eestis (*Acta et Comm. Univ. Dorp.* X, 1, 1926). *P. P.*

**KÕPP, Peeter,** põllutulundusteadlane, sünd. 22. III 1888 Viljandimaal Kärstna v. metsavahi pojana, õiendas sügisel 1907 Peterburis linnakooliõpetaja kutseeksami. Oli peale seda lühikest aega õpetajaks Viljandis ja 1909—12 Nuustaku kooliseltsi progümnaasiumis. Mais 1912 omandas K. eksternina Moskvas keskkooli küpsustunnistuse ja astus Königsbergi ülikooli filosoofia teadusk. põllutulunduse osakonda, mille kursuse lõpetas 1914. a. juulis. 1914—19 oli K. Aleksandri põllutöökooli õpetaja Kõos ja Olustveres, teotsedes oma otsese ameti kõrval kohalikes ühinguis nõuandjana, revidendina, Pilistvere haridusseltsi esimehena, valla-omavalitsuse tegelasena. Ühtlasi töötas K. edasi agraarökonoomia alal ja uuris ümbruskonna põllutulunduse tasuvust. Juulis 1919 valiti ta avatava Tartu ülikooli põllumajandusteaduskonna dekaaniks ja s. a. sügisel samas teaduskonnas dotsendiks agraarökonoomia alal. A. 1920 töötas ta oma erialal Helsingi ülikooli juures. Mais 1924 valiti K. sama õppetooli erakorral. professoriks, nov. 1925 teiskordselt põllumajandusteaduskonna dekaaniks ja omandas mais 1926 agronoomia doktori astme väitekirja põhjal »Der Einfluss der Preis-, Intensitäts- u. Produktivitätsrelationsverschiebungen auf Rentabilität der Produktion d. einzeln. landwirtschaftl. Produkte mit besond. Berücksichtigung d. Kriegsverhältnisse.« Alates a.-st 1921 on K. Akad. Põllumajandusliku Seltsi esimees ja 1922. a.-st peale ülikooli mõisate ülemvalitseja. Tema sulest on ilmu-